

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย:

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

_____. พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

_____. อรรถกถาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

_____. ฎีกาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถา แปล ชุด ๙๑ เล่ม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, ๒๕๒๕.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ:

ขุนสรพกิจโกศล (โกวิท ปัทมะสุนทร). ลักษณะที่จตุกะแห่งปรมัตถธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วิญญาน, ๒๕๕๑.

คณะกรรมการโครงการจัดสร้างพระไตรปิฎกนิสสยะ. พระไตรปิฎกนิสสยะ (ฉบับพิเศษ) มหาสติปัฏฐานสูตร. แปลโดยจรัญ ธรรมดา. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด. ประยูรสาส์นไทย การพิมพ์, ๒๕๕๔.

จำลอง ดิษยวณิช. วิปัสสนากรรมฐานและเขาวนอารมณ์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. เชียงใหม่: โรงพิมพ์แสงศิลป์, ๒๕๔๙.

ชุตินันท์ เพ็ญมณี. สติปัฏฐาน ๔ ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

ธนิต อยู่โพธิ์. **วิปัสสนานิยม**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

พินิจ รัตนกุล. **สวตมนต์ สมาริ วิปัสสนา รักษาโรคได้**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. นนทบุรี: บริษัท เพชรช่อ
การพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๗.

พระคันธสาราภังค์ (สมลักษณ์ คนธสาโร). **ศึกษาวิธีเจริญสติด้วยภาษาง่ายๆ ฉบับพิมพ์ซ้ำ**.
ลำปาง: วัดท่ามะโอ, ๒๕๔๕.

_____. **โพธิปักขิยธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: บริษัท บุญศิริการพิมพ์ จำกัด,
๒๕๕๕.

_____. **ปรมัตถทีปนี**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๔๙.

พระเทพสิทธิมนี (โชดก ญาณสิทธิ). **เดือนสติผู้ปฏิบัติธรรมและการเจริญสติปัฏฐาน ๔**.
กรุงเทพมหานคร: แคนนากราฟฟิค, ๒๕๕๑.

พระปัญญาวโร ภิกขุ. **หลักการปฏิบัติวิปัสสนากาวนาเบื้องต้น**. แปลโดย ฉัตรนคร องค์กรงษ์.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๑.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผลิธัมม์, ๒๕๕๖.

_____. **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์ (ชำระ-เพิ่มเติม ช่วงที่ ๑)**, พิมพ์ครั้งที่
๑๒, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑)

_____. **พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย**. พิมพ์ครั้งที่ ๓๖. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผลิธัมม์,
๒๕๕๕.

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช ป.ธ.๙). **พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ ชุดศัพท์
วิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลียงเชียง, ๒๕๕๐.

พระธรรมโมลี (สมศักดิ์ อุปสโม). **งานวิจัยศึกษาเชิงวิเคราะห์ พระคาถาธรรมบท เล่ม ๑**.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, ๒๕๔๕.

พระพุทธโฆษาจารย์. **คัมภีร์วิสุทธิมรรค**. แปลโดย สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อ.อ. อาสภมหาเถระ).
พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธนาเพรส จำกัด, ๒๕๕๔.

พระธรรมธีรราชมหามุนี (โชดก ญาณสิทธิ ป.ธ.๙). **วิปัสสนากรรมฐาน**. พิมพ์ครั้งที่ ๓.
กรุงเทพมหานคร: บริษัท ประยูรวงศ์พรินต์ จำกัด, ๒๕๕๔.

_____. **คำบรรยายเรื่อง วิปัสสนากรรมฐาน (มหาสติปัฏฐาน)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๘.

พระภัททนต์ อาสภเถระ. **วิปัสสนาทีปนิฎฐิกา**. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

พระมหาจรรยา ดร. สุทธิธำณ. **พระธรรมนำชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: เอส อาร์ พรินติ้ง จำกัด, ๒๕๕๐.

พระมหาสมปอง มุทิโต. **คัมภีร์อภิธานวรรณนา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ประยुरวงค์พรินติ้ง จำกัด, ๒๕๔๗

พระโสภณมหาเถระ (มหาสีสยาตอ). **มหาสติปัฏฐานสูตร ทางสู่พระนิพพาน**. พระคันธสाराภังค์ แปลและเรียบเรียง. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประยुरสาส์นไทย การพิมพ์, ๒๕๕๑.

พระโสภณมหาเถระ (มหาสีสยาตอ). **วิปัสสนาขุณี**. แปลโดย จำรูญ ธรรมดา. กรุงเทพมหานคร: ประยुरสาส์นไทย การพิมพ์, ๒๕๕๓.

_____ **วิปัสสนานัย เล่ม ๑**. พระพรหมโมลี พระคันธสाराภังค์ แปล และเรียบเรียง. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประยुरสาส์นไทย การพิมพ์, ๒๕๕๕.

พระสมภาร สมภาโร (ทวีรัตน์). **ธรรมะภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ-ราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

พระสีลันันทาภังค์. **ศีลวันตสูตร**. กรุงเทพมหานคร: บุญศิริการพิมพ์, ๒๕๕๓.

พระอัครวงษ์สเถระ. **สัททนีติธาดุมาลา คัมภีร์หลักบาลีมหาไวยากรณ์ เล่ม ๒**. แปลโดย พระมหา นิมิตร ธรรมสาโร ป.ธ. ๙ และ จำรูญ ธรรมดา. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๔๖.

พุทธทาสภิกขุ. **ศิลปะแห่งการใช้สติในทุกกรณี**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๔๐
 วรเดช ปัญจรงค์. **การเจริญสติ ด้วยวิปัสสนากรรมฐานในแนวสติปัฏฐาน ๔**. พิมพ์ครั้งที่ ๑.
 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

วศิน อินทสระ. **วิธีทำจิตให้บริสุทธิ์**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๕.

ศ.นพ. ประเวศ วะสี. **ธรรมชาติของสรรพสิ่งการเข้าถึงความจริงทั้งหมด**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ กรีนปัญญาญาณ, ๒๕๕๓.

สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสมมหาเถระ). **อริยวังสปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด. ประยुरสาส์นไทยการพิมพ์, ๒๕๕๔.

สุกัร ทุมทอง. **หนังสือสติปัฏฐาน ๔ เส้นทางตรงสู่พระนิพพาน**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ชุมทอง อุตสาหกรรมการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๒.

(๒) **วิทยานิพนธ์:**

พระครูนิวาสธรรมขันธ์ (ทองดำ ยโสธร). “ศึกษาการพัฒนาสติโดยใช้หลักกายคตาสติในคัมภีร์”.

วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

พระชัยพล โสภณ (จรัญทวีทรัพย์). “ศึกษาอาตปัสสัมชานา สติมา ที่ปรากฏในมหาสติปัฏฐานสูตร”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

พระอุทิศ จารุณโม (ชื่นชม). “ศึกษาสัมปชัญญะในการปฏิบัติเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

ธนาคม บรรเทากุล. “การศึกษาวิธีการสอนวิปัสสนากัมมัฏฐานของพระอาจารย์ภักทันตะ อาสภมหาเถระ อัครมหาเถระกัมมัฏฐานจริยกุล”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

สุขฤดี รัตนเกษตร. “ศึกษาสัมปชัญญะเพื่อกำหนดรู้รูปในการปฏิบัติวิปัสสนาภาวนาหมวดกายานุปัสสนาสติปัฏฐาน”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

สุดใจ สุวรรณชีวะศิริ. “ศึกษาหลักมัชฌิมาปฏิปทาในมหาโคปาลสูตร”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

สุเมธ โสฬส. “การศึกษาเครื่องมือจำแนกจริตที่เหมาะสมในการเจริญสติปัฏฐาน”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

อนิวัชร เพชรนรินทร์. “การศึกษาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานตามแนวของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

(๓) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่:

พระครูปลัดสัมพิพัฒนธรรมาจารย์ (ประเสริฐ มนต์เสวี). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา **สัมมนาวิปัสสนาภาวนา.** (ม.ท.ป.), ๒๕๕๕. (ถ่ายเอกสารเย็บเล่ม)

_____. เอกสารประกอบการสอน รายวิชา **สติปัฏฐานภาวนา.** (ม.ท.ป.), ๒๕๕๖. (ถ่ายเอกสารเย็บเล่ม)

